

Handleiding Landschappen van Noord- Nederland

Versie 1

Inleiding

In het najaar van 2010 heeft het SNS-REAAL fonds een subsidie beschikbaar gesteld aan het Kenniscentrum Landschap om de website “Landschappen van Noord-Nederland” te ontwikkelen. De website heeft als doel om zowel informatie over de historie van het Noord-Nederlandse cultuurlandschap te verstrekken als te verzamelen. De website fungeert enerzijds als bron van allerhande kennis over de cultuurhistorie, het landschap en de streken. Anderzijds dient de website als platform: een plek waar lokale kennis door bewoners of geïnteresseerden zelf kan worden toegevoegd en verzameld.

Voor het toevoegen van deze informatie is een inlognaam en wachtwoord nodig, meer uitleg hierover volgt in de paragraaf “Interactieve Kaartviewer”.

De verwachting is dat op deze manier een groeiende database ontstaat van kennis van deskundigen en regionale amateurhistorici. Tegelijkertijd wordt alle informatie op een aantrekkelijke en overzichtelijke manier voor iedere geïnteresseerde bezoeker beschikbaar gemaakt. Hieronder vindt u uitleg over de verschillende mogelijkheden van deze website.

Het is sterk van belang dat u de laatste versie van uw browser (Internet explorer, Chrome of Firefox) gebruikt om de website volledig tot zijn recht te laten komen.

De homepage

De website is in feite opgedeeld in twee belangrijke onderdelen, de kaartviewer en de deelgebieden met gebiedsinformatie. Vanuit de homepage kunt u op verschillende manieren door de website navigeren. Met de knop “Kaartviewer” rechtsboven in de navigatiebalk gaat u meteen naar de kaartviewer en ziet u heel Noord-Nederland in de u vast wel bekende satellietweergave van Google Maps. De kaartviewer kunt u vanaf de homepage ook bereiken door rechtsonder op de link onder de kop Kaartviewer te klikken. Met de knoppen “Historische kaarten”, “Foto’s” en “Toponiemen” gaat u ook rechtstreeks naar de kaartviewer, maar schakelt u meteen de gekozen kaartlaag in. Op de inhoud van de kaartviewer en het toevoegen van informatie komen we later terug.

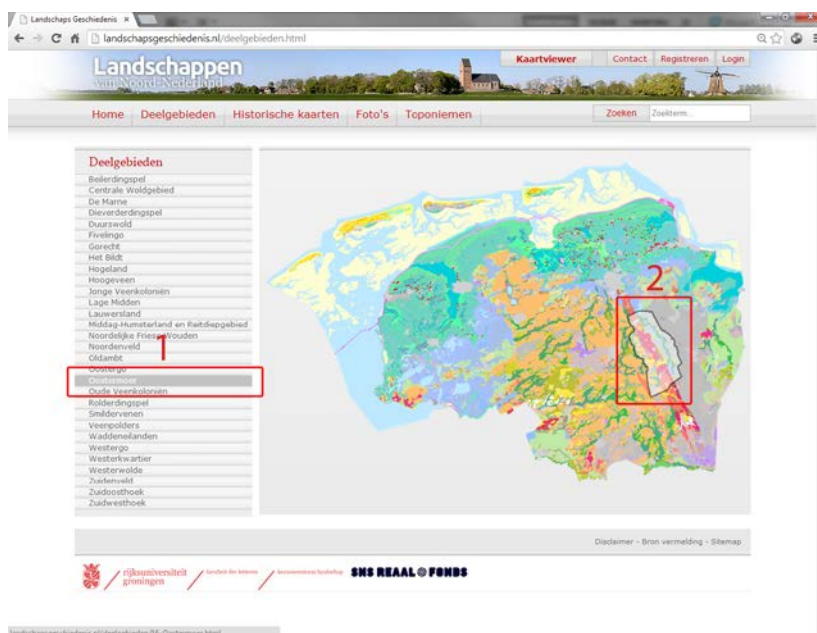
De gebiedsinformatie over de verschillende deelgebieden of streken van Noord-Nederland kunt u bereiken door op de knop “Deelgebieden” in de navigatiebalk te klikken of op de link onder de kop Deelgebieden.

De overige knoppen op de homepage wijzen voor zich of komen in onderstaande paragrafen aan bod.

Deelgebieden

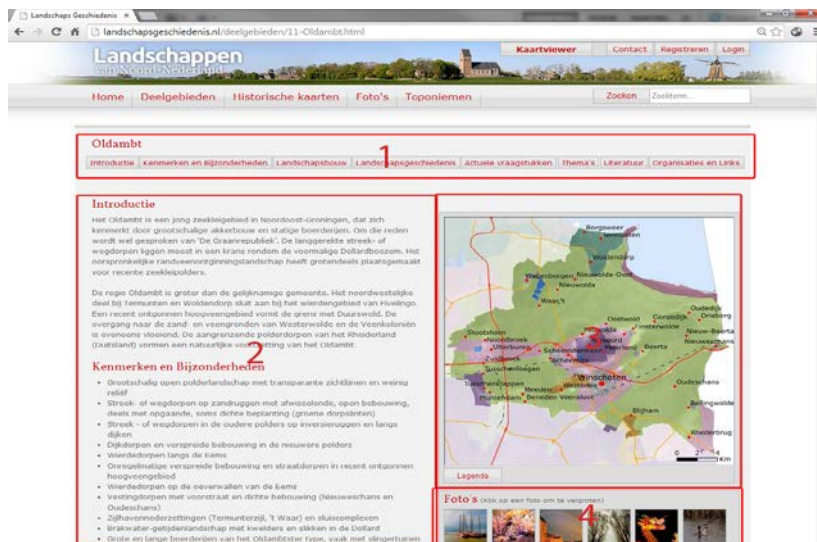
Voor de website hebben we Noord-Nederland opgedeeld in dertig deelgebieden of streken. We hebben er voor gekozen om zoveel mogelijk namen en grenzen te gebruiken die bewoners nu ook nog kennen of ervaren. Niet iedere grens zal 'goed' liggen, de grenzen zijn in het verleden vaak veranderd en het leggen van de grenzen is te allen tijde arbitrair.

Op de pagina van de deelgebieden kunt u op twee manieren het door u gewenste deelgebied bereiken (zie afbeelding 1 rechts). U kunt via de lijst links (1) op de naam klikken van het gebied waar u naar toe wilt, maar u kunt ook over de kaart zweven en daar op het gebied klikken waar u naar toe wilt (2).

Afbeelding 1

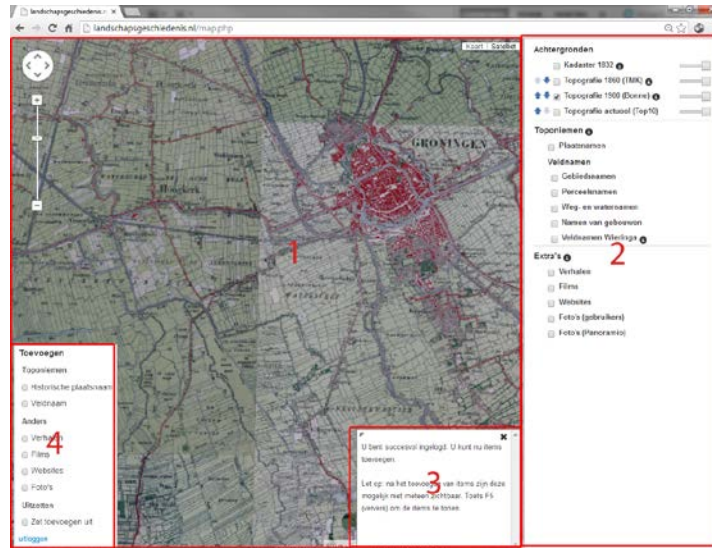
Elk deelgebied heeft vervolgens een eigen informatiepagina (afbeelding 2) die voor alle deelgebieden op dezelfde manier is opgebouwd, bovenaan een navigatiebalk (nr. 1), de informatieve tekst met afbeeldingen (nr. 2), een kaart (nr. 3) en foto's uit het gebied (nr. 4). Door in de navigatiebalk op een thema te klikken gaat u meteen naar dat onderdeel van de tekst. Op het kaartje staan de plaatsen die in het deelgebied liggen en de historische landschappen die in het gebied voorkomen. De bijbehorende legenda verteld u meer over het laatste. De foto's zijn in de eerste plaats afkomstig van mensen die de foto's via deze website hebben toegevoegd en zijn aangevuld met foto's uit de Panoramio database.

Afbeelding 2

De Kaartviewer

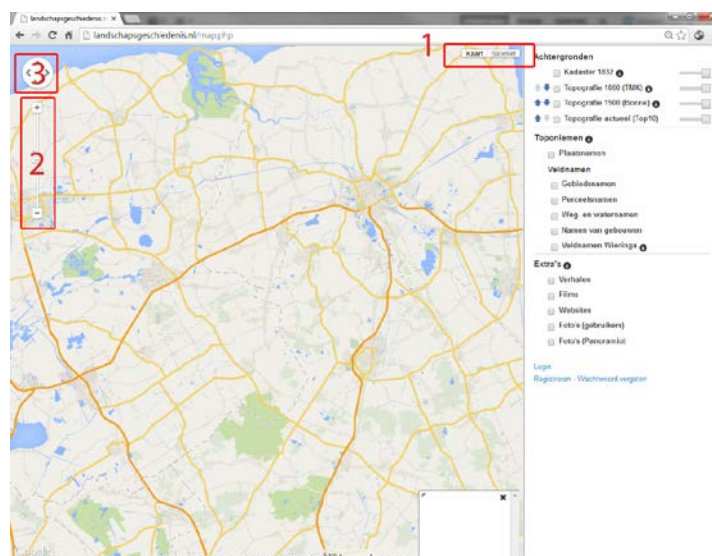
De Historische Dorpsatlas is opgebouwd uit de volgende onderdelen (afbeelding 3): de kaart waarop verschillende kaartlagen getoond kunnen worden (nr. 1), de kolom met kaartlagen (nr. 2), een informatiekader waarin eventuele informatie over kaartlagen wordt getoond (nr. 3) en een kader om informatie toe te voegen (nr. 4). Het laatste kader is alleen zichtbaar als u inlogt met een inlognaam en wachtwoord.

Afbeelding 3

Navigeren op de kaart

Het welbekende “Google Maps” (<https://maps.google.nl/maps>) wordt gebruikt als onderligger van deze website. De basisfuncties uit “Google Maps” zijn ook op deze website te gebruiken (zie afbeelding 2). Met de knop rechtsboven in het kaartbeeld (nr.1) kunt u naar keuze de ondergrond instellen op een topografische kaart of satellietbeelden. Met de knoppen linksboven kunt u op de kaart navigeren. Met de schuifbalk (nr. 2) kunt u inzoomen en uitzoomen (dit kan ook met de scroll-button van de muis). Met de pijltjes (nr. 3) kunt u over de kaart bewegen (dit kan ook met de muis door met de linkermuisknop de kaart te klikken en de muis te bewegen).

Afbeelding 4

De Kaartlagen

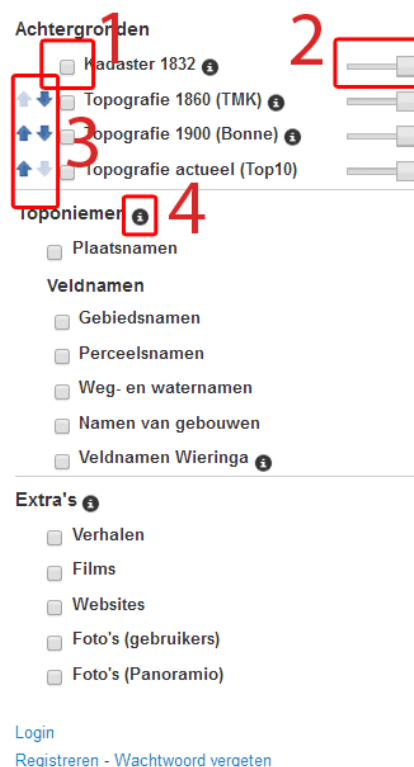
De kaartviewer bevat verschillende soorten geografische informatie. U bepaalt zelf welke informatie en/of welke kaartlagen u wilt zien. In de kolom aan de rechterzijde (zie afbeelding 5) kunt u verschillende kaartlagen aan- of uitzetten door een vinkje voor een kaartlaag te plaatsen (nr. 1). Het is mogelijk om verschillende lagen tegelijkertijd aan te zetten door verschillende kaarten aan te vinken. Achter veel kaartlagen staat een rond zwart icoontje met een witte “i”. Als u daar met de cursor op gaat staan krijgt u nadere uitleg over de betreffende kaartlaag (nr. 4).

De informatie is opgedeeld in een aantal categorieën.

Achtergronden

In deze categorie vindt u vier verschillende kaartlagen die u kunt aanvinken, het Kadaster van 1832, de Topografische Militaire kaart van omstreeks 1860, de Bonnebladen van omstreeks 1900 en de Actuele topografische kaart.

De kadastrale kaart is afkomstig van www.hisgis.nl en bevat perceelsinformatie. Door op een perceel te klikken ziet u in het informatiekader de gegevens van dit perceel. Gegevens over kosten en eigenaren zijn niet beschikbaar, hiervoor wordt verwezen naar www.hisgis.nl.

Afbeelding 5

De achtergronden verschijnen altijd voor de onderligger van Google Maps, maar achter alle andere kaartlagen. Met de schuifjes achter de achtergrondlagen (nr. 2) kunt u een laag doorzichtig maken, dit kan handig zijn als u bijvoorbeeld een historische kaart bovenop hoogtekartaart wilt afbeelden. Doormiddel van de pijltjes (nr. 3) kunt u bepalen welke van de achtergronden bovenop ligt.

Toponiemen

In deze categorie vindt u verschillende geografische namen, zoals plaatsnamen, gebiedsnamen, perceelsnamen, weg- en waternamen en namen van gebouwen. Het is de bedoeling dat deze lagen door bezoekers van de site aangevuld gaat worden. De kaartlaag “Veldnamen van Wieringa” bevat de collectie namen die al is verzameld door Wieringa van het Nedersaksisch instituut van de Rijksuniversiteit Groningen en bevat met name veldnamen in Drenthe. De verschillende lagen hebben op de kaart allemaal een ander lettertype zodat ze goed van elkaar te onderscheiden zijn. De plaatsnamen zijn altijd zichtbaar en de andere toponiemen zijn op een hoog zoomniveau zichtbaar als gekleurde rondjes, maar worden zichtbaar door in te zoom naar een lager niveau. Door op een naam te klikken verschijnt in het kader achtergrondinformatie zoals mogelijke andere namen, de bron en de betekenis(sen).

Extra's

In deze categorie kunt u andere lokale informatie vinden uit de dorpslandschappen. Het gaat om (dorps)verhalen over plekken in het landschap en anekdotes van vroeger, films, websites en foto's. De lagen hebben op de kaart allemaal een ander icoontje, door op een icoontje te klikken krijgt u de informatie van die locatie in het kader te zien.

Interactieve Kaartviewer

Wie kan informatie toevoegen?

Iedereen kan informatie toevoegen. Er is geen restrictie, maar wel controle door administrators. Mocht er op wat voor manier dan ook misbruik gemaakt worden van deze vrijheid dan zal de informatie van de misbruiker verwijderd worden en het emailadres gebanned. Gebruikers kunnen de site naar eigen inzicht vullen met toponiemen, verhalen, films, websites en foto's. Deze gegevens kunnen ook alleen door de gebruiker weer verwijderd worden (of door de administrator in geval van onrechtmatig gebruik). De wens bestaat om de site in de toekomst aan te vullen met een forum zodat er ook over de inhoud gediscussieerd kan worden. Mocht u interessante informatie hebben, twijfel niet, schrijf u in!

Inschrijven

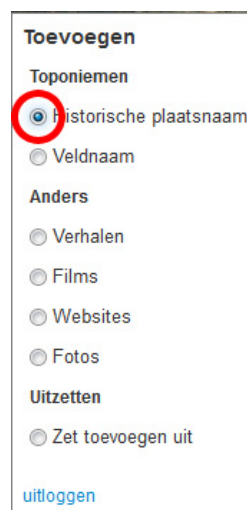
Inschrijven gaat als volgt. In de kaartviewer klikt u onder de lijst met kaartlagen op de link "Registeren" en volgt u de aanwijzingen. Na het invullen van de gegevens ontvangt u een wachtwoord in uw e-mail box.

Inloggen en uitloggen

Om in te loggen klikt u onder de lijst met kaartlagen op de link "Login", vervolgens vult u daar uw inlognaam en het wachtwoord in. In de hoek linksonder verschijnt dan een nieuw kader. Om uit te loggen klikt u op "Uitloggen" in het nieuw verschenen kader.

Informatie toevoegen

Het toevoegen van informatie verloopt via het kader in de hoek linksonder en het informatiekader in de hoek rechtsonder. In het kader linksonder (afbeelding 6) kiest u het soort informatie dat u wilt toevoegen door een categorie te selecteren. In het informatiekader rechtsonder verschijnt dan een uitleg om de informatie in te voeren. De ingevoerde informatie zal niet meteen zichtbaar zijn, maar pas als de website opnieuw wordt ingeladen. Dit kunt u doen door op de toets F5 te drukken. Op het moment dat u een categorie aanvinkt om toe te voegen verdwijnt de achtergrond 'Kadastrale kaart 1830' uit beeld. Het is niet mogelijk om deze tegelijk te gebruiken. U kunt de achtergrond wel meteen weer aanzetten.

Afbeelding 6

Historische plaatsnaam

In de categorie Historische plaatsnaam kunt u een historische plaatsnaam aan een bestaande plaatsnaam in het dorpsgebied toevoegen. Dit kunt u doen door op de betreffende plaatsnaam te klikken. Vervolgens vult u de historische naam in, het jaartal waarin de naamgeving zo was, de bron waar u de naam gevonden heeft en mogelijk een verklaring of betekenis van de naam. Door op toevoegen te klikken wordt de naam opgeslagen.

Veldnaam

In de categorie Veldnaam kunt u een veldnaam aan het dorpsgebied toevoegen. Dit kunt u doen door op de locatie op de kaart te klikken waar de veldnaam moet komen te staan. Vervolgens kiest u het soort veldnaam. Namen die meerdere percelen beslaan zijn Gebiedsnamen. Namen van een enkel perceel zijn Perceelsnamen. Daarnaast kunt u nog kiezen voor Weg- en waternamen of Namen van gebouwen. In de velden daaronder vult u de naam in, het jaartal waarin de naamgeving zo was, de bron waar u de naam gevonden heeft en mogelijk een verklaring of betekenis van de naam. Door op toevoegen te klikken wordt de naam opgeslagen.

Verhalen

In de categorie Verhalen kunt u een verhaal over een object, gebied of gebeurtenis in het verleden toevoegen. Dit kunt u doen door op de locatie op de kaart te klikken waar het verhaal over gaat. Vervolgens geeft u het verhaal een titel, kiest u een categorie waar het verhaal in thuis hoort, schrijft u het verhaal en vult de auteur en bron in. Het verhaal zelf kunt u typen in het daarvoor bestemde vakje, maar kunt u ook kopiëren en plakken uit een ander document, bijvoorbeeld Word. Als laatste kunt u een foto of een document als bijlage bij het verhaal opslaan. Dit bestand moet op uw computer staan. Door op toevoegen te klikken wordt het verhaal opgeslagen.

Films

Om een filmpje toe te voegen kiest u de categorie Films en klikt u op een locatie op de kaart om de film toe te voegen. Vervolgens voert u de titel, een link naar de film, een bron en een eventuele toelichting in. Het is helaas alleen mogelijk om bestaande filmpjes op internet (youtube of een andere beelddienst) toe te voegen, het is niet mogelijk om een filmpje te uploaden naar deze website. Om een filmpje toe te voegen aan youtube of een andere website verwijzen wij u naar de betreffende website. Door op toevoegen te klikken wordt het filmpje opgeslagen.

Websites

Om een website toe te voegen kiest u de categorie Websites en klikt u op een locatie op de kaart om de website toe te voegen. Vervolgens voert u de titel in, een link naar de website en een eventuele toelichting. Door op toevoegen te klikken wordt de website opgeslagen.

Foto's

Om een foto toe te voegen kiest u de categorie Foto's en klikt u op een locatie op de kaart om de foto toe te voegen. Vervolgens geeft u de foto een titel en klikt u op "Klik hier om een foto toe te voegen". Deze actie opent een nieuw venster waarmee u de foto op uw computer kunt opzoeken.

Grote hoeveelheden toponiemen

Via de website is het alleen mogelijk om toponiemen en verhalen één voor één toe te voegen. Het is echter ook mogelijk om grote batches met informatie in één keer op de website te plaatsen. Hiervoor moet de content in een bepaald format aangeleverd worden aan de administrator. Neem voor meer informatie contact op via het onderstaande emailadres.

Onderhoud, beheer en reacties

Mocht u naar aanleiding van het bezoeken en of gebruiken van deze website (technische) vragen of opmerkingen hebben dan kunt u deze via email doorgeven aan J. Zomer (J.Zomer@rug.nl)